

Sirküler : 2021/12**Konu : Yabancı kaynakları öz kaynakları geçen işletmelerde
01.01.2021 tarihinden itibaren başlayan hesap dönemlerinde
finansman gider kısıtlaması****KAYSERİ
24.05.2021**

6322 sayılı Kanun ile 193 Sayılı GVK 41. Maddesi ve 5520 sayılı KVK'nun 11.maddesinde 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere yapılan düzenleme ile kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan (kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketleri dışındaki) kurumlar vergisi mükellefleri ile ticari kazanç sahibi gelir vergisi mükelleflerinin aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmının kanunen kabul edilmeyen gider olması öngörülmüştü. Cumhurbaşkanı bu yetkisini 04.02.2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 03.02.2021 tarihli ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla kullanmış olup, bu Kararda 01.01.2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere kapsama giren finansman giderlerinin %10'unun kurum kazancının tespitinde indiriminin kabul edilmeyeceği belirtilmiştir. Söz konusu uygulamayla ilgili usul ve esaslar hakkında Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca hazırlanan tebliğ Resmî Gazete de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığı'na gönderilmiş olmakla birlikte henüz yayımlanmamış olup, aşağıda söz konusu tebliğle finansman gider kısıtlaması uygulamasına ilişkin olarak yapılan düzenlemelere yer verilmiştir.

1- Finansman Gider Kısıtlaması Kapsamına Giren Mükellefler

Finansman gider kısıtlaması uygulaması kapsamına bilanço esasına göre defter tutan (kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketleri dışındaki) kurumlar vergisi mükellefleri ile bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç sahibi gelir vergisi mükellefleri girmektedir.

2- Finansman Gider Kısıtlamasının Uygulanmaya Başlayacağı Dönem

Finansman gider kısıtlaması uygulaması 01.01.2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanacaktır. Bu kapsamda **hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan mükelleflerde 2021 yılının ilk geçici vergilendirme döneminden, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilmiş olan mükelleflerde ise 2021 yılında başlayan özel hesap döneminin ilk geçici vergilendirme döneminden** itibaren her geçici vergi dönemi sonu ve hesap dönemi sonu itibarıyla yabancı kaynak ve öz kaynak mukayesesi yapılacak, yabancı kaynaklar öz kaynakları geçiyor ise geçen kısma ait finansman giderleri için gider kısıtlaması uygulanacaktır.

3- Gider Kısıtlamasına Tabi Finansman Giderleri

Gider kısıtlamasına yabancı kaynak kullanımına ve bu kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları girmektedir. Ancak yatırımın maliyetine eklenen finansman giderleri gider kısıtlaması tabi tutulmayacaktır.

Vadeli alımlarda vade farkı ayrıştırılarak finansman gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaktır. Ancak satıcı tarafından ayrıca vade farkı, (veya vade farkı mahiyetinde fiyat farkı) faturası düzenlenirse söz konusu vade farklarına gider kısıtlaması uygulanacaktır.

Yabancı kaynak ve kullanım süresine bağlı olarak oluşmayan teminat mektubu komisyonları, tahvil ihracı ile ilgili olarak yapılan baskı ve benzeri giderler ile ipotek masrafları ile erken ödeme veya peşin ödeme ıskontoları kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen damga vergisi veya banka havale ücretlerine ilişkin ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi gider ve maliyet unsurları finansman gider kısıtlamasına tabi değilken kredi faizleri üzerinden hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi bir yabancı kaynağın işletmede kullanım süresine bağlı olarak doğan giderler ise finansman gider kısıtlaması tabi bulunmaktadır. Ayrıca, işletmelerce banka vb. kurumlardan temin edilen kredilerin, bu işletmelerin üzerinde herhangi bir finansman yükü kalmaksızın grup şirketlerine aktarılması halinde, bu kredilere ilişkin finansman gideri için, krediyi devralan ve fiilen kullanan şirket için gider kısıtlaması uygulanacaktır. Aynı şekilde dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketlerinin aracılı ihracat sözleşmesinin tarafı olan imalatçı veya tedarikçi şirketlere aktardıkları finansman giderleri için dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketlerinde gider kısıtlaması uygulanmayacaktır. Ancak, dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketlerinin kendi nam ve hesabına yurt içinden satın aldıkları malların satışından doğan finansman giderleri finansman gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır.

Diğer taraftan bu konudaki Cumhurbaşkanlığı Kararı 04.02.2021 tarihinde yayımlanmış olsa da 193 Sayılı GVK 41. Maddesi ile 5520 sayılı KVK'nun 11.maddesindeki finansman gider kısıtlamasına ilişkin hükümler 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girdiğinden 01.01.2013 tarihinden itibaren sağlanan yabancı kaynaklara ilişkin olarak mahiyet ve tutar itibarıyla 01.01.2021 tarihinden itibaren kesinleşen gider ve maliyet unsurları gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır. 213 Sayılı VUK değerlendirme hükümleri gereği kredi sözleşmelerine müstenit borçların değerlendirme günü itibarıyla tahakkuk eden faizleriyle birlikte dikkate alınması gerektiğinden, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşerek tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri gereği 2020 ve önceki yıllarda kurum kazancının tespitinde dikkate alınmış olan finansman giderleri finansman gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaktır.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Sıra No:1 Eki Tek Düzen Hesap Planı açıklamaları uyarınca yabancı kaynak kullanıma bağlı olarak oluşan faiz, kur farkı, vade farkı gibi tüm giderlerin 780- Finansman Giderleri hesabına, 781- Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı aracılığıyla da maliyet veya 660-Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri ile 661-Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri isimli gelir tablosu hesaplarına aktarılması gerekmektedir. Finansman gider kısıtlaması uygulamasının doğru yapılabilmesi için söz konusu tek düzen hesap planı açıklamalarına uygun kayıt yapılması önem arz etmektedir.

4- Finansman Gider Kısıtlaması Hesaplama Yöntemi

Finansman gider kısıtlamasına tabi olup olunmadığı değerlendirilirken, her bir geçici vergi/hesap dönemi sonu itibarıyla bilanço çıkarılarak öz kaynak, yabancı kaynak karşılaştırılması yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda çıkarılan bilançodaki kısa ve uzun vadeli (3 ve 4 grup hesaplar) yabancı kaynaklar toplamı öz kaynakları geçerse finansman gider kısıtlaması uygulanması gerekmektedir.

31.03.2021 tarihi itibarıyla (geçici vergi karşılığı dahil yansıtma işlemleri yapıldığı varsayımıyla) geçici mizan bilgileri aşağıdaki şekilde olan bir şirketin toplam **800.000 TL** finansman giderinin bulunduğu bu tutarın **300.000 TL** 'sının yatırım maliyetine dahil edildiği **500.000 TL** 'sının da dönem gelir tablosuna yansıtıldığı varsayılırsa finansman gider kısıtlamasının aşağıdaki şekilde hesaplanması gerekmektedir.

3-	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	30.000.000
4-	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	20.000.000
5-	Öz kaynaklar (Dönem Net Karı/Zararı Dahil)	40.000.000

Yabancı Kaynak Toplamı	30.000.000 + 20.000.000= 50.000.000
Öz Kaynak Toplamı	40.000.000
Öz Kaynağı Geçen Yabancı Kaynak	50.000.000-40.000.000= 10.000.000
Öz Kaynağı Geçen Yabancı Kaynak- Toplam Yabancı Kaynaklar	10.000.000/50.000.000= %20
Dönem Finansman Gideri Toplamı	800.000
Finansman Gideri	Toplam Finansman Gideri-Yatırımın Maliyetine Eklene
Finansman Gideri	800.000-300.000= 500.000
Finansman Gideri Kısıtlaması	500.000 X %20= 100.000
Kanunen Kabul Edilmeyen Gider	Finansman Gider Kısıtlaması X %10
Kanunen Kabul Edilmeyen Gider	100.000 X %10= 10.000 TL.

5- Finansman Gelir ve Giderlerin (Kur Farklarının) Durumu

Finansman giderlerinin yanı sıra finansman geliri de elde edilmiş olması halinde gider kısıtlaması uygulamasında söz konusu gelir ve giderler birbirinden mahsup edilmeyecek, finansman giderleri toplamının gider kısıtlamasına konu edilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde temin edilen yabancı kaynağın mevduat vb. şekillerde değerlendirilmesi sonucu doğacak faiz ve kur farkı gelirleri de yabancı kaynağa ilişkin finansman giderlerinden mahsup edilmeyecektir.

Ancak aynı yabancı kaynağa ilişkin olarak bir hesap dönemi içindeki aynı veya farklı geçici vergilendirme dönemlerinde oluşan kur farkı gelir ve giderleri birbirinden mahsup edilecek olup, mahsup sonucunda net kur farkı giderinin bulunması durumunda bakiye tutar finansman gideri kısıtlamasında dikkate alınacaktır.

6- Yıllara Sâri İnşaat ve Onarma İşleri İle Uğraşan Mükelleflerde Gider Kısıtlaması Uygulaması

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 42'nci maddesi hükmüne göre birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kâr veya zarar için bittiği yıl kesin olarak tespit edilmekte ve kazancın tamamı o yılın geliri sayılarak vergilendirilmektedir. Bu kapsamda bu işlerle uğraşanların kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin finansman gider kısıtlaması için kesin kâr veya zararının tespit edildiği yıl kazancının hesaplanmasında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerektiğinden, gider kısıtlamasına ilişkin uygulama da aynı dönemde yapılacaktır.

7- Kanunen Kabul Edilmeyen Gider Olarak Dikkate Alınacak Finansman Gider Kısıtlamasına Tabi Tutarlarla İlgili İndirim Konusu Yapılan KDV'lerin Durumu

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 30/d maddesine göre Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamamaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca hazırlanan KDV Tebliğ taslağında "doğrudan işletmenin faaliyetiyle ilgili olan finansman giderleri için yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılamamasının, KDV'nin temel prensibi olan işle ilgili giderler için yüklenilen vergilerin mükellef üzerinde kalmaması prensibi ile çeliştiği gerekçesi ile finansman gider kısıtlaması uygulamasıyla ilgili olarak 3065 sayılı Kanunun 30/d maddesi hükmünün uygulanmaması uygun görülmüştür." açıklamaları yapılmıştır.

Uygulama yeni başlamakta olduğundan Taslak Tebliğler ve yabancı kaynakların mahiyeti, edinme dönemleri, finansman gideri doğurup doğurmadığı gibi tereddüt edilen hususlarla ilgili gelişmelerin takip edilmesi gerekmektedir.

ERCİYES

Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.